

52

DO UŻYTKU WEWNĘTRZNEGO

POGOTOWIE ZIMOWE

HARCEREK I HARCERZY WARSZAWY

Komenda Chorągwi Stołecznej ZHP

archiwum

odwiedzić swoich harcerzy w domu. Będzie to też okazja do przeprowadzenia rozmowy z rodzicami-może uda się Wam wciągnąć Ich do udziału w akcji.

■ **MAGAZYNEK SPRZETU**- może być potrzebny przy wykonywaniu zadań.

Załóżcie więc mały magazynek. Powinno się w nim znaleźć: latarki, dobrze wyposażona apteczka, świece, zapalniczki, torby lub plecaki, siekiera, piła, linka.

■ **SŁUŻBA** - jeżeli już wykonaliście fazę przygotowań wstępnych, pozostaje już tylko służba. Co można zrobić ? :

- pomoc w dokonywaniu zakupów / chleb, nabiał, jarzyny/,
 - załatwianie bonów towarowych dla chorych, inwalidów...
 - przynoszenie z piwnic ziemniaków, węgla, drewna i palenie w piecach,
 - odwiedzanie samotnych, czytanie im księzek, gazet,
 - uszczelnianie drzwi i okien,
 - prowadzenie " małego przedszkola " gdy matki stoją w kolejkach,
 - organizowanie dla dzieci gier i zabaw na śniegu.
- To tylko kilka przykładów. Reszta zależy od konkretnych warunków i Waszej pomysłowości. Nie zapominajcie, że jest to też okazja do zdobywania sprawności. takich jak: zwiadowca, gospodarz drużyny, opiekun dzieci, opiekun chorych, przyjaciel seniora czy majster do wszystkiego.

Może się zdażyć, że napotkacie trudności, których sami nie możecie pokonać. zwracajcie się o pomoc do pełnomocnika Pogotowia w hufcu lub do sztabu Pogotowia Zimowego Harcerek i Harcerzy Warszawy

listownie na adres : Warszawa

ul. Konopnickiej 6, lub

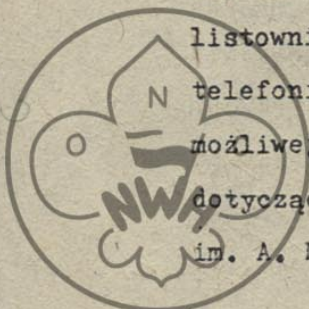
telefonicznie : 28 - 92 - 81 wew. 119 i 121. Udzielimy Wam wszelkiej

możliwej pomocy. Możecie również otrzymać materiały programowe

dotyczące pogotowia opracowane przez Krąg Instruktorów Harcerskich

im. A. Małkowskiego oraz Komendę Chorągwi Stołecznej.

Czuwaj !

Druhny i Druhowie!

To, że istnieje potrzeba działalności Pogotowia Zimowego Harcerek i Harcerzy nie musimy Was przekonywać. Wynika ona z samej istoty działalności harcerskiej. Szczególnie ważną sprawą będzie ono podczas tegorocznej zimy na pewno ciężkiej dla chorych, starych i samotnych matek z małymi dziećmi. Trzeba będzie pomóc tym ludziom. Dla części z Was takie działania nie są nowością, pomagacie już od wielu lat. Są jednak jeszcze harcerze, którzy nie uczestniczyli w Harcerskiej Pomocy Zimowej. Wydaje się, że w specyficznej tegorocznej sytuacji udział w akcji powinni wziąć wszyscy. Oczywiście dalecy jesteśmy od narzucania jej komukolwiek, ale wydaje nam się, że sprawa jest istotna zarówno z punktu widzenia wychowawczego jak i ogólnoludzkiego.

Sprawa jest ważna ale i skomplikowana dlatego radzimy podchodzić do niej ostrożnie. Nie wiemy jakich niespodzianek nas czekają. Musimy pamiętać, że może dochodzić do wykorzystywania harcerzy, bądź "naciągania" na pomoc w takich środowiskach w których młodzi ludzie absolutnie nie powinni się znaleźć. Stąd, naszym zdaniem ogromna rola instruktorów w zimowych działaniach drużyn i zastępów. Każde działanie powinno być poprzedzone dokładnym rozeznaniem czy pomoc jest rzeczywiście niezbędna. W związku z tym sądzimy, że drużyny i zastępy powinny ściśle współpracować z takimi organizacjami jak: Związki Zawodowe, PCK, ZBoWiD, PKPS a przede wszystkim z Ośrodkami Opiekuna Społecznego, działającymi w ramach Zespołów Opieki Zdrowotnej /ZOZ/ we wszystkich miastach i dzielnicach Warszawy. W instytucjach tych możecie otrzymać wszelkie informacje na temat ludzi potrzebujących pomocy. Informacje te uzupełnią Waszą dokumentację, którą warto założyć po dokonaniu zwiadu w okolicy.

Sztab Pogotowia Zimowego
Harcerek i Harcerzy Warszawy

Co warto wiedzieć?!

Poznanie zasad, w oparciu o które funkcjonuje system pomocy społecznej w naszym kraju może okazać się bardzo pomocne w organizacji Pogotowia Zimowego Harcerek i Harcerzy. W wielu przypadkach bowiem w kręgu pomocy harcerskiej znajdują się stali "podopieczni" instytucji pomocy społecznej w innych natomiast sami harcerze być może nie będą w stanie zaspokoić wszystkich potrzeb bez dodatkowej interwencji instytucji dysponujących w tym celu odpowiednimi środkami i możliwościami. Pomoc harcerzy będzie miała więc charakter uzupełniający w stosunku do istniejącego systemu pomocy społecznej. Jego podstawowymi ogniwami są Ośrodki Opiekuna Społecznego działające w ramach Zespołów Opieki Zdrowotnej. Ich zasadnicza ranga w systemie wynika z faktu, że nie tylko same zajmują się rozpoznaniem i świadczeniem pomocy ale koordynują działalność wszystkich pozostałych instytucji i organizacji społecznych wśród których wymienić należy przede wszystkim: PCK, PKPS, Ligę Kobiet, Koła Gospodyń Wiejskich i inne. Mechanizm pomocy wygląda bowiem tak, że niezależnie od tego gdzie dotrze informacja o osobie potrzebującej pomocy, kierowana jest ostatecznie zawsze do Ośrodka Opiekuna Społecznego. Tu przeprowadza się tzw "wywiad środowiskowy" i podejmuje decyzję na temat rodzaju pomocy i w zależności od tego angażuje również inne organizacje np: PCK czy PKPS. Ośrodek Opiekuna Społecznego jest więc ogniwem łączącym wszystkie elementy systemu.

Generalnie pomoc społeczna świadczona jest wszystkim, którzy jej potrzebują ale struktura "podopiecznych" jest dość wyraźna. Najczęściej bowiem pomocy takiej w naszym społeczeństwie potrzebują ludzie starzy i niepełnosprawni /inwalidzi/, rodziny wielodzietne, samotne matki, rodziny dotknięte różnymi formami patologii społecznej. Przy czym pierwsza grupa zdecydowanie dominuje i właściwie głównie oni mogą być brani pod uwagę w przypadku pomocy harcerskiej.

Warto więc zwrócić uwagę na charakterystyczne cechy sytuacji zdrowotno-materialnej tych osób, sugerują one bowiem rodzaj potrzeb i rodzaj pomocy, której oczekują: najczęściej są to więc ludzie starzy / powyżej 60 roku życia /, często chorzy o ograniczonej sprawności fizycznej i psychicznej. Im wyższa średnia wieku tym więcej kobiet. W większości są to ludzie samotni przy czym jest to samotność dwojakiego rodzaju: samotność - wynikająca z braku rodziny wogóle lub takiej, która mogłaby zapewnić pomoc; samotność - oznaczająca samotne zamieszkiwanie / w tej grupie są też ludzie całkowicie niesprawni, przykuci do łóżek, zdani całkiem na łaskę środowiska/. Podstawowe źródło utrzymania stanowią renty i emerytury, których wielkość nie gwarantuje często, zwłaszcza w obecnej sytuacji gospodarczej, nawet minimum biologicznego. Spora grupa utrzymuje się wyłącznie z zasiłków pomocy społecznej inni uzależnieni są od rodzin. Sytuacja materialna znajduje swe odzwierciedlenie w warunkach mieszkaniowych: zwykle są to zaniedbane z braku funduszy mieszkania w tzw: starym budownictwie z piecami, bez wody bieżącej lub ciepłej.

W tej sytuacji pomoc społeczna świadczona przez Ośrodki Opiekuna Społecznego i inne organizacje przyjmuje najczęściej formy: pieniężną, w naturze / odzież, obuwie, żywność, opał, sprzęt domowy, remonty/ i w usługach / wykwalifikowana pomoc pielęgnarska, sprzątanie, pranie, gotowanie itp/

Można więc stwierdzić, że kontakt harcerzy z Ośrodkami Opiekuna Społecznego jest istotny dla otrzymania informacji komu w danym środowisku i jaka pomoc jest potrzebna, gdzie harcerze mogliby uzupełnić pracę siostr PCK i opiekunek PKPS. Dotyczyłoby to więc osób, w stosunku do których pomoc ma charakter stały. W tegorocznej akcji istnieje jednak również ogromne pole do popisu w zakresie własnej penetracji środowiska, można wykorzystać rodziców i sąsiadów. Może być bowiem sporo takich przypadków w których pomoc będzie miała charakter incydentalny np: ktoś kto zwykle radzi sobie sam, nagle może znaleźć się w trudnej sytuacji

/ choroba lub wypadek /, w takich sytuacjach harcerze mogą być pierwszymi a może nawet jedynymi niosącymi pomoc.

Z charakterystyki osób najczęściej porzebujących pomocy, wynikają też sugestie co do rodzaju pomocy, którą mogliby świadczyć harcerze. Wydaje się, że mogą to być wyłącznie usługi. Największe zapotrzebowanie ze strony osób starych i niepełnosprawnych dotyczy pomocy w dokonywaniu zakupów / w aktualnej sytuacji rynkowej mogłaby ona obejmować jedynie zakup podstawowych towarów jak: chleb, masło, mleko, ziemniaki - które i tak stanowią podstawę wyżywienia tych osób /, następnie pomocy w wykonywaniu pewnych prac w gospodarstwie domowym np: sprzątanie, przygotowywanie posiłków, przynoszenie węgla i wody, wynoszenie śmieci. Istotną rolę mogłaby również odegrać pomoc w załatwianiu drobnych spraw jak: odbiór kartek żywnościowych, wysłanie listu itp. a także przynoszenie gazet, czytanie książek, wykupywanie lekarstw.

Warto też pamiętać, że dla osób tych nade wszystko ważną jest sama obecność kogoś życzliwego, świadomość, że od czasu do czasu ktoś przyjdzie, daje to poczucie bezpieczeństwa tak istotne dla ludzi starych i samotnych. W tym kontekście nie jest więc tak bardzo ważną wielkością pomocy i jej skutecznością a raczej gotowością jej udzielenia, zainteresowanie okazane temu człowiekowi.

Wprawdzie dotychczasowe doświadczenia wskazują, że pomoc młodzieży szkolnej jest wysoko oceniana przez osoby zainteresowane trzeba jednak mieć świadomość pewnych ograniczeń i trudności w tego rodzaju działalności. Po pierwsze niewiadomą stanowią zawsze ewentualne reakcje na pomoc harcerzy, ludzie ci mogą w ogóle nie przyjąć pomocy, mogą nie mieć np! zaufania w powierzeniu pieniędzy na zakupy itp. Ważne jest to zwłaszcza w środowisku wielkomiejskim gdzie ludzie nie znają się, ponadto starość cechuje często nieufność i podejrzliwość czy inne "trudne" cechy, łatwiej przyjmowane i tolerowane przez dorosłych. Po drugie mogą być sytuacje w których harcerz nie będzie mógł lub nie będzie chciał udzielić

żądaną pomocy. Pamiętajmy więc o szczególnej wrażliwości dzieci na starość, chorobę czy brzydotę. Trzeba starać się by nie dostarczyć im takich wrażeń, które spowodują długotrwały uraz - wówczas skutki wychowawcze będą odwrotne od zamierzonych.

Właśnie ze względu na subtelności psychiczne reakcji zarówno potrzebujących jak i pomagających, każdy przypadek winien być rozpatrywany indywidualnie. Najrozsądniej byłoby więc wykorzystać doświadczenia tych drużyn, które już wcześniej prowadziły taką działalność. Będą to formy i sposoby zachowania sprawdzone, dające większą gwarancję uniknięcia wyżej wskazanych zagrożeń.

Na zakończenie nasuwa się więc następujący postulat: nie przeceniać pomocy harcerskiej, nie zakładać ich zbyt dużego udziału w całej akcji przygotowań do zimy w aktualnej kryzysowej sytuacji. Największa bowiem moralna odpowiedzialność spoczywa na dorosłych, oni też mają większe możliwości działania. Pomoc harcerzy należy natomiast nastawiać nie tyle na konkretne efekty w postaci ilości wyniesionych śmieci czy przyniesionego węgla ale raczej na osiąganie celów wychowawczych tj: wykształcenie wrażliwości, poczucia wspólnoty losów z innymi, gotowości niesienia pomocy. Lepiej jeśli to będzie jedna lub dwie przemyślane i udane akcje niż kilka o różnych i nie zawsze oczekiwanych efektach.

archiwum

Pogotowie Zimowe w zastępie.

Sądzimy, że jak najszerszej włączycie się do akcji, a kiedy już się zdecydujecie przyslijcie nam meldunek. Wzór można otrzymać u Pełnomocnika Pogotowia w hufcach lub w Komendzie Chorągwi /tel 28.92.81 w 119 i 121/. Na specjalnej zbiórce ustalcie

■ **PLAN DZIAŁANIA** drużyny i zastępu. Aby powstał plan musicie przeprowadzić ZWIAD i ustalić kto w okolicy potrzebuje pomocy lub może jej potrzebować, jakiego rodzaju pomoc będzie potrzebna.

■ **USTALIC REJON DZIAŁANIA** drużyny- najlepiej sporządzić dokładny szkic okolicy lub zdobyć odpowiednią mapę okolicy i oznaczyć rejon służby. Dotrzeć do instytucji i organizacji, które mogą pomóc Wam. Są to te same organizacje jakie wymienialiśmy w przesłaniu. Dowiedzieć się gdzie załatwia się bony towarowe dla emerytów, rencistów, inwalidów, samotnych matek, gdzie znajdują się punkty usługowe, naprawcze/centralnego ogrzewania, energetyczne itp./. Szczególnie pożądane będzie znalezienie ludzi dobrej woli, którzy pomogą Wam w trudnych sytuacjach.

■ **POWOŁAC SIEĆ ALARMOWA** - może zajść potrzeba nagłej zbiórki całego zastępu. Czasem drużynowy będzie musiał szybko skontaktować się ze swoimi zastępowymi a zastępowi ze wszystkimi harcerzami. Dlatego ustalcie i sprawdźcie działanie sieci alarmowej, a zbiórkę wykorzystajcie do przeprowadzenia zadania. Zbierzcie numery telefonów harcerzy, którzy je posiadają w domu a w stosunku do reszty ustalcie inny sposób kontaktowania się. Dobrze byłoby aby drużynowi i zastępowi znali adresy zamieszkania swoich harcerzy. Mogą np: